

14/11

3

Ståndaktighet och kompromiss

Vårt principiella inlägg om pensionsfrågans lösning efter folkomröstningen har fått många instämmanden, även från liberal press, men har helt naturligt väckt kritik på högerhåll och i några till folkpartiet anknutna tidningar. Delvis består kritiken av rena förvanskningar, som det är onödigt att stanna vid. Så till exempel påstår Svenska Dagbladet "att Dagens Nyheter fränkänner stora medborgargrupper den självklara rätten att få sin meningsyttring beaktad", trots att vi eftertryckligt framhållit att tvärtom alla grupper av betydelse bör få inflytande på pensionsbeslutet.

Den väsentliga kritiken ligger på ett annat plan. Man säger att eftersom regeringslinjen stannat vid en minoritet, bör den inte bli utgångspunkt för förhandlingarna om pensionssystemet. Tvärtom, skriver Morgon-Bladet, det vore mer berättigat att förklara "att ettan inte kan läggas till grund för kompromiss därför att över 50 procent av dem som tillkännagav någon mening i folkomröstningen uttalade sig mot en lösning enligt ettans system". Enligt detta resonemang kunde ingen av linjerna tas till utgångspunkt för förhandlingarna, och i så fall kan man väl inte gärna ordna några förhandlingar. Mot tvåan

står 85 procent av dem som uttalat någon åsikt, mot trean 65 procent.

För oss har utgångspunkten varit att den linje som visat sig starkast är den man främst bör ta hänsyn till. Mot detta kan invändningar göras blott från dem som säger att tvåan och trean i realiteten står varandra så pass nära att de bör slås ihop mot ettan, en tankegång som säkerligen för många svala eller rent av falska pensionsvänner inom högern är naturlig. Men enligt vår uppfattning är en sådan tolkning av folkomröstningens utslag alldeles felaktig. Anhängarna av linje 3 har dock med samma skärpa som anhängarna av linje 1 hävdat behovet av ett allmänt och kollektivt reglerat pensionssystem. Det väsentliga i folkomröstningsresultatet är att denna grundsats fått en överväldigande majoritet och att därjämte den statliga linjen, lagfästhetens linje, fått ett mycket stort flertal bland de positivt inställda.

Vår ståndpunkt bygger på folkomröstningens utfall, inte på några partitaktiska beräkningar. Till dem som är sysselsatta med dylika beräkningar bör emellertid sägas att efter all sannolikhet ett försök att driva organisationslinjen mot lagstiftning skulle vara farligt för de icke socialistiska partierna och alldeles särskilt för folkpartiet. Det vore också skadligt därför att det skulle ge åtminstone intrycket av en kamp mellan olika samhällsgrupper, de som saknar pension och kräver att få en lagfäst pension och de som på grund av sin ställning är mindre intresserade av pension eller redan är tillförsäkrade en anständig pension.

Svenska Dagbladet kallar sin ledare "Ståndaktighet!" och anser tydligen att ståndaktighet innebär vägran att ta lagstiftning som utgångspunkt för debatten. Naturligtvis är detta ståndaktigast, om man med ståndaktighet menar att man hävdar den egna linjen och vägrar att inlåta sig på kompromisser. Men folkomröstningen pekar på en kompromiss, politikerna har genomgående uttalat sig för en sådan, och en kompromiss är otänkbar, om inte parterna går varandra till mötes.